

Światopogląd ucznia

Cykl warsztatów w trakcje S.D.P. 2020/2021
Gliwice, jesień '2020 i zima 2021

Wojciech Apel
wojtek@pp.org.pl
601425019

Światopogląd ucznia

Proponuję cztery spotkania, na cztery tematy:

1. O słowach (filozofia)
2. O Bogu (teologia)
- 3. O człowieku (antropologia) (1 stycznia '2021)**
4. O grupach (socjologia)

3

ŚWIATOPOGŁĄD UCZNIA

...o człowieku
(antropologia)

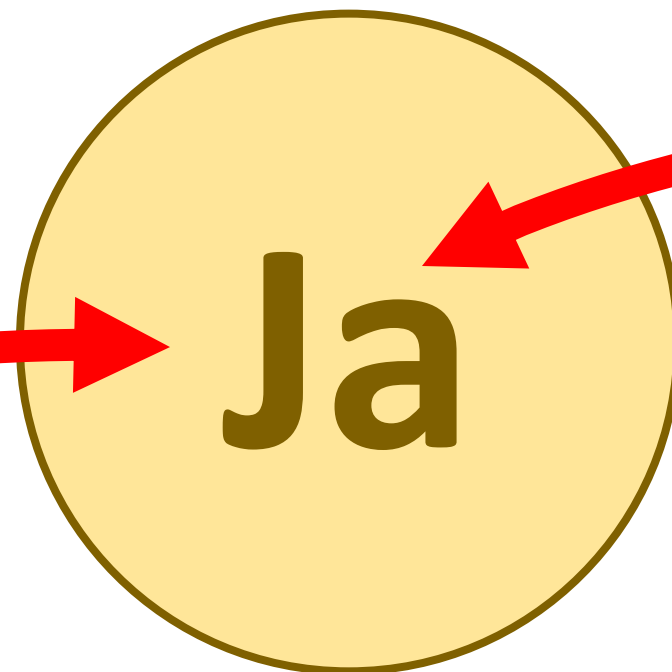

Światopogląd ucznia, wykład #3 O człowieku (antropologia)

Wojciech Apel
wojtek@pp.org.pl
601425019

Wyzwanie

Mądrość a myślenia

*Jeżeli w twoje serce wstąpi mądrość
i poznanie będzie miłe twojej duszy,
rozwaga będzie czuwać nad tobą,
a **myślenie** będzie ciebie chronić. (Przyp 2:10)*

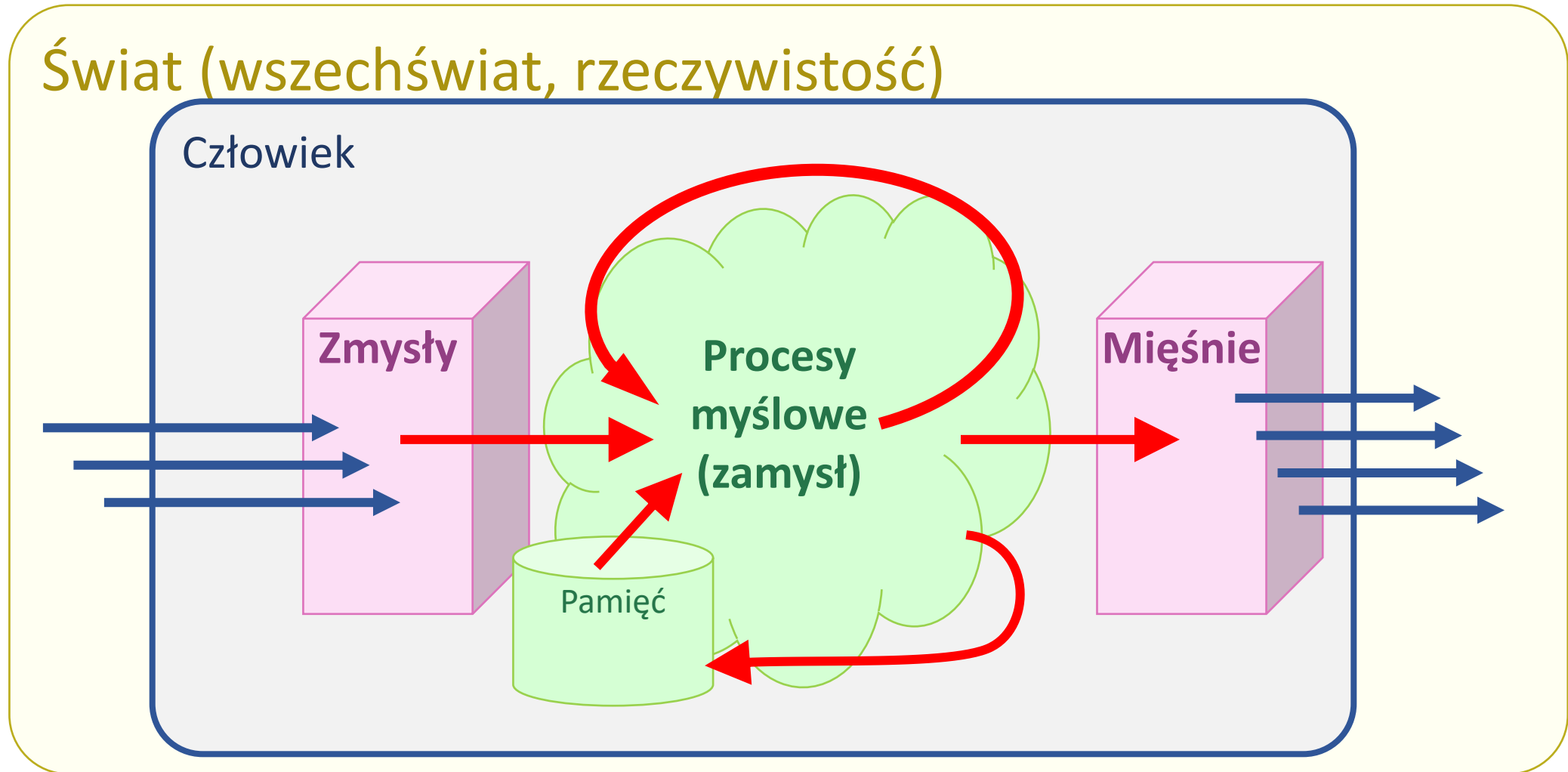
*Bóg dał nam ducha trzeźwego **myślenia**. (2Tm1:7)*

תבונה
tabuwn

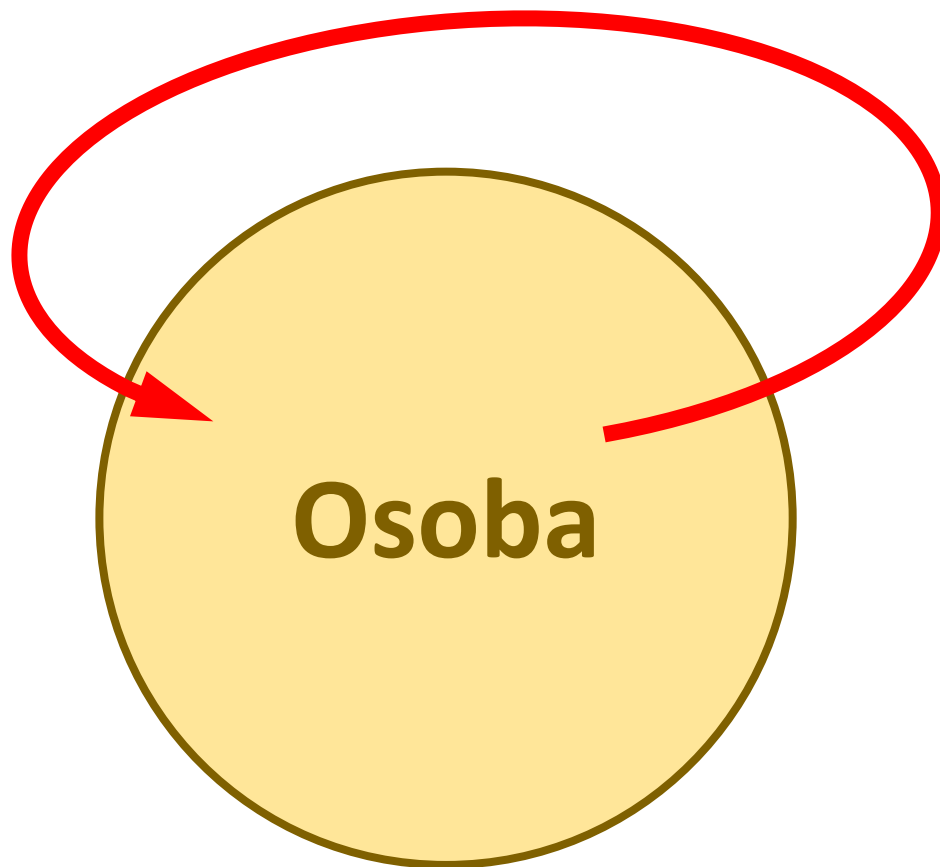
Σωφρονισμού
sōfronismou

Powtórka z wykładów #1 i #2
o słowach (filozofia)
i o Bogu (teologia)

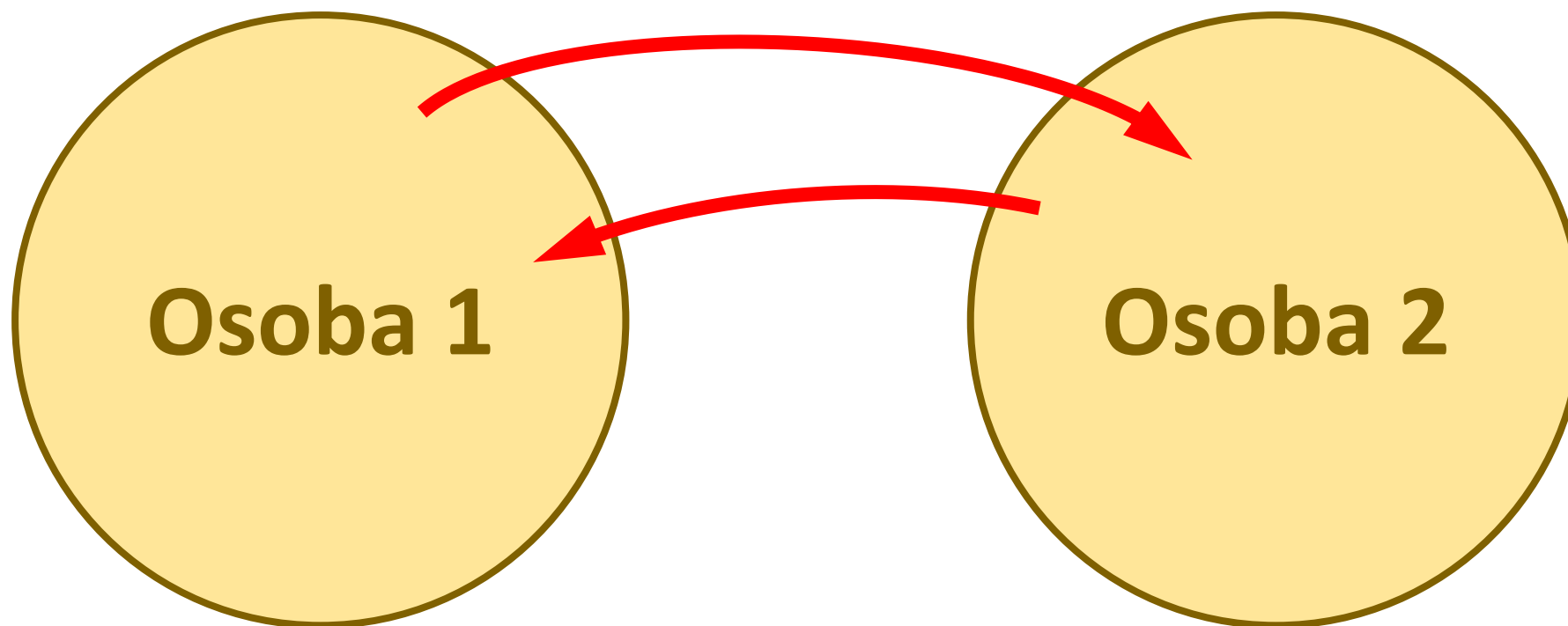
Model przepływu informacji przez człowieka

Słowa są ważne w procesach myślowych

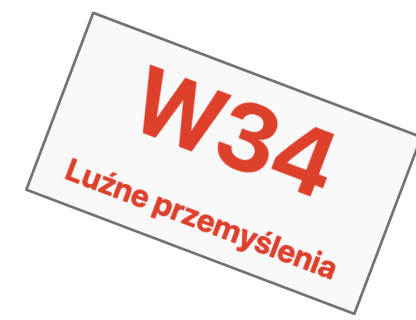

Ważność słów w komunikowaniu się osób

Prawda

(W34 '2004)

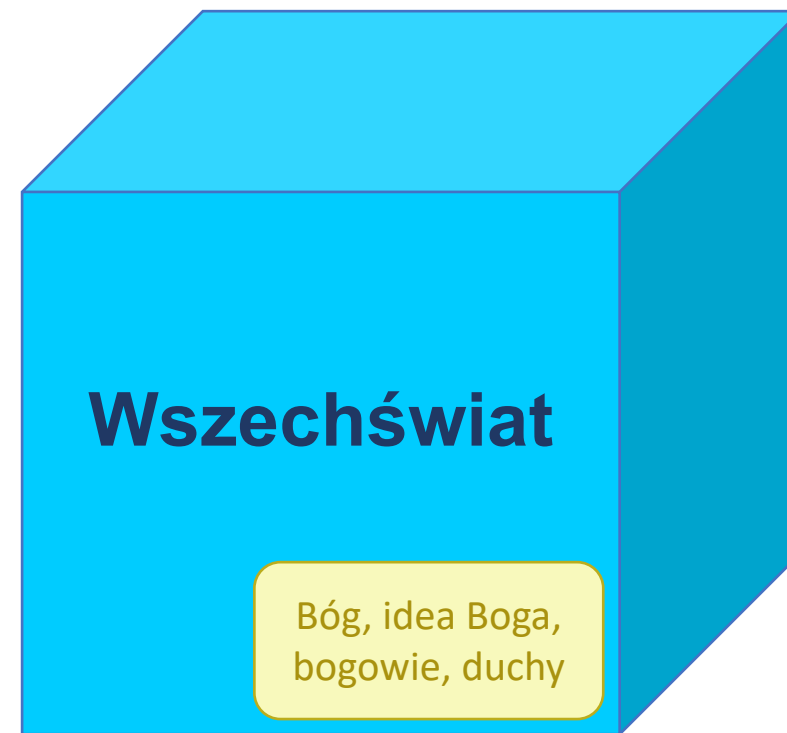
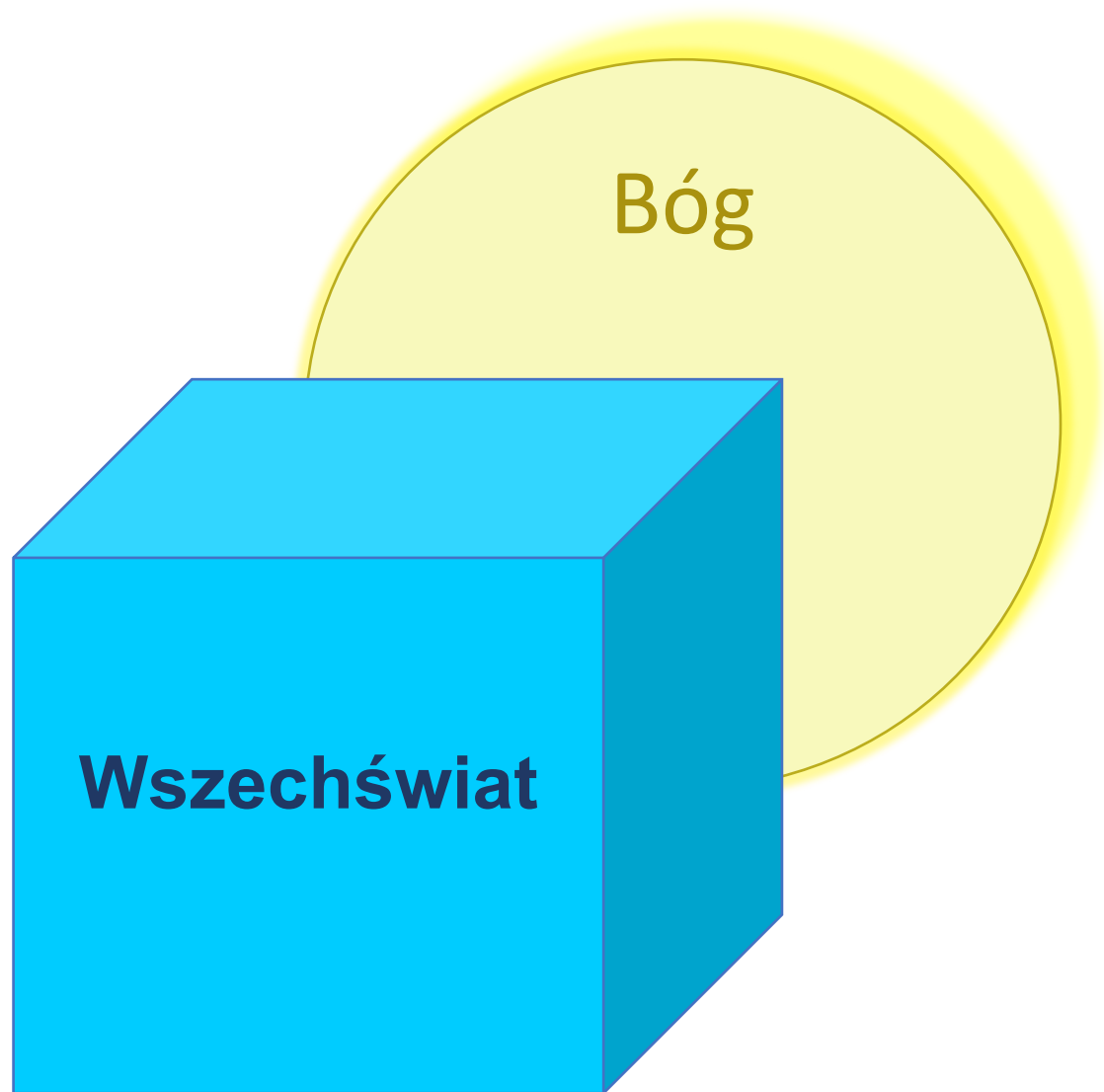
Prawda to opis rzeczywistości.

Światopogląd (wg Wiki)

Światopogląd – względnie stały zespół przekonań i opinii (często wartościujących) na temat otaczającego świata, czerpanych z rozmaitych dziedzin kultury, głównie z nauki, sztuki, religii i filozofii.

Teizm i ateizm

Rzeczywistość

Bóg

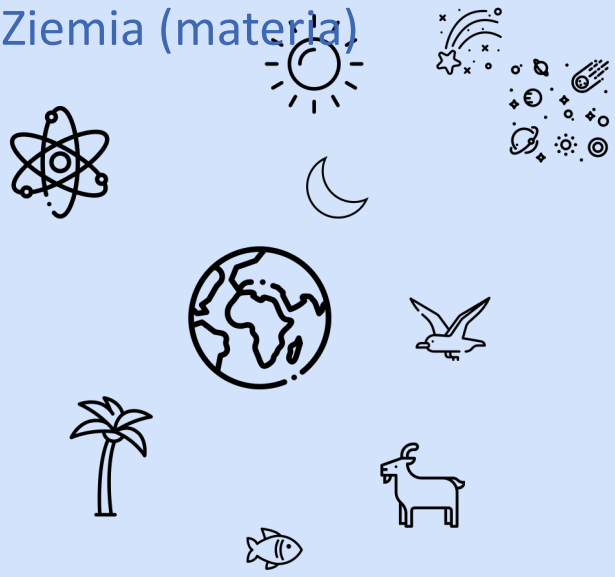
Stworzył

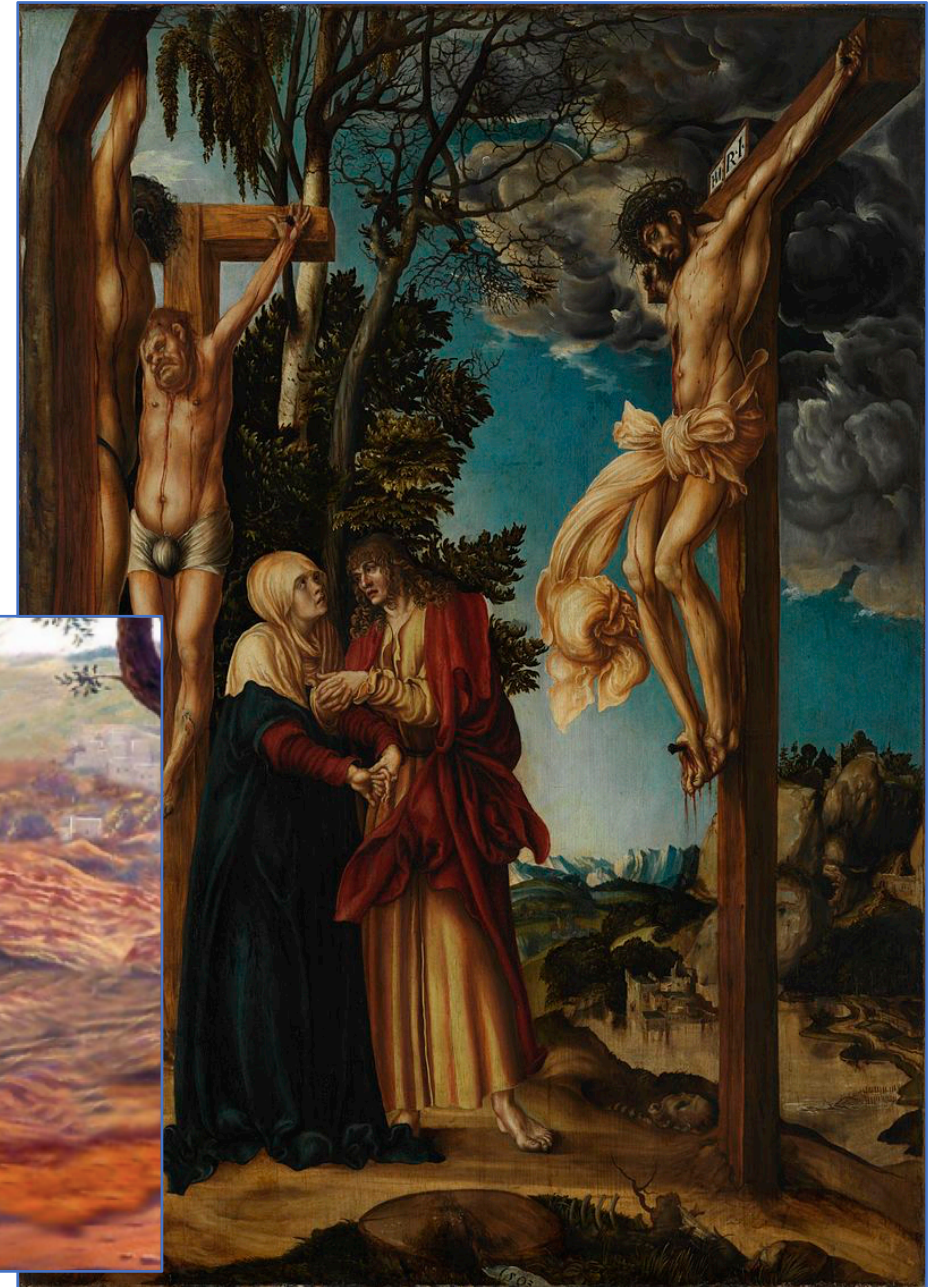
Stworzył

Stworzył

Niebo (przestrzeń)

Ziemia (materia)

O człowieku (antropologia)

1. Antropologia - modele człowieka
 - Materializm – dominujący, obcy nam model
 - Model teistyczny – stworzony przez Boga
 - Teistyczny model istoty troistej
 - Model informacyjny
2. Soteriologia – nauka o zbawieniu
 - Upadek człowieka
 - Nowe stworzenie – człowiek wybawiony
 - Stany człowieka (wg św. Pawła)
 - Model informacyjny uwzględniający Ducha Świętego
 - Boski plan odnowienia

#1. Modele człowieka

Co to jest model?

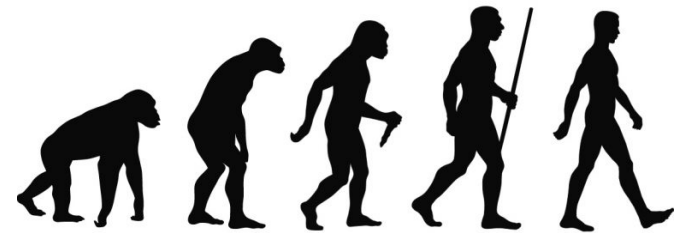

- **model** – odwzorowanie w pewnej skali większego obiektu, np. model samolotu, samochodu, budynku.
- **model** – reprezentacja otaczającego świata w umyśle człowieka (może być niezgodna z rzeczywistością).
- **model** – system założeń, pojęć i zależności między nimi pozwalający opisać (modelować) w przybliżony sposób jakiś aspekt rzeczywistości.
- **model** – przedmiot badań, podobizna oryginału, której badanie pozwala otrzymywać informacje na temat rzeczywistości

Co to jest model?

Model to stworzone w umyśle człowieka odwzorowanie części rzeczywistości określające pojęcia i zależności pomiędzy nimi w sposób przybliżony, a jednak na tyle dokładny aby prowadzić na nim obserwacje, rozważania i badania.

Model naturalistyczny

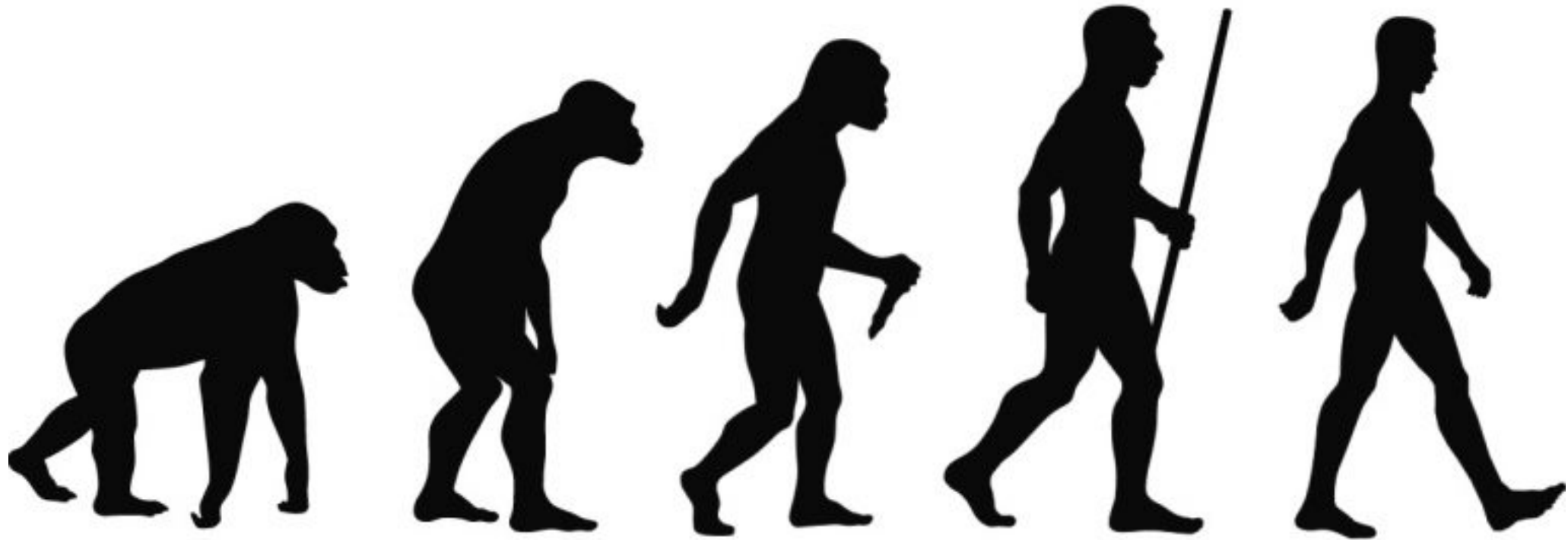

Poszukiwania modelu

Kartezjusz
Traite de l'homme, 1664)

Materializm

Człowiek – wg rodzaju

Człowiek (*Homo*) – rodzaj ssaka naczelnego z rodziny człowiekowatych obejmujący współcześnie występującego **człowieka rozumnego** (*Homo sapiens*) oraz blisko z nim spokrewnione formy wymarłe, m.in. **Homo habilis**, nazywany człowiekiem zręcznym; **Homo erectus**, nazywany człowiekiem wyprostowanym; **Homo neanderthalensis**, nazywany człowiekiem neandertalskim.

Przedstawiciele tego rodzaju charakteryzowani są względnie dużą pojemnością puszki mózgowej, przystosowaniem do utrzymywania wyprostowanej postawy ciała i dwunożnego chodu, całkowicie przeciwnym kciukiem oraz dłońmi zdolnymi do precyzyjnego chwytu umożliwiającego wytwarzanie narzędzi.

Człowiek – wg gatunku

Człowiek rozumny (*Homo sapiens*) – gatunek ssaka, współtworzący z szympanсами, gorylami oraz orangutanami rodzinę człowiekowatych (Hominidae, wielkie małpy).

Jedyny występujący współcześnie przedstawiciel rodzaju **Homo**.

Występuje na wszystkich kontynentach.

Charakteryzują się wyprostowaną postawą, dwunożnością, wysoko rozwiniętą sprawnością manualną i umiejętnością używania ciężkich narzędzi w stosunku do innych gatunków zwierząt, używaniem języka bardziej złożonego niż języki zwierzęce, większymi i bardziej złożonymi mózgami niż te u innych zwierząt oraz wysoko rozwiniętym instynktem społecznym.

Wnioski z modelu materialistycznego

1. Skąd jestem?

➤ *To przypadek, że jesteś.*

2. Kim jestem?

➤ *Życie jest formą istnienia białka.*

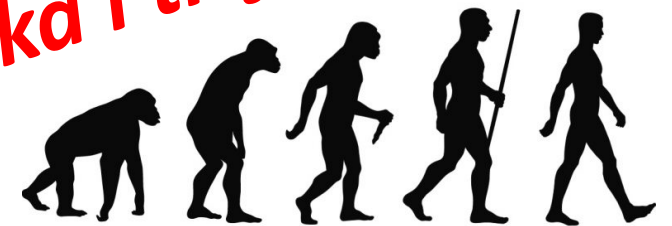
➤ *Drucik, sprężynka, pompka i trąbka.*

3. Dokąd zmierzam

➤ *Nawóz historii!*

Słaby to model!

**Drucik, sprężynka,
pompka i trąbka.**

Model teistyczny:
Człowiek stworzony przez Boga

Księga Rodzaju 1:20-25

(20) Potem Bóg rzekł: Niechaj się zaroją wody od istot żywych, (...) ptactwo, (...) wielkie potwory morskie i wszelkiego rodzaju pływające istoty żywe, (...). Bóg, widząc, że były dobre, (...). I tak upłynął wieczór i poranek - dzień piąty.

(24) Potem Bóg rzekł: Niechaj ziemia wyda istoty żywe różnego rodzaju: bydło, zwierzęta pełzające i dzikie zwierzęta według ich rodzajów! (...) I widział Bóg, że były dobre.

(24) Potem Bóg rzekł: Niechaj ziemia wyda istoty żywe różnego rodzaju: bydło, zwierzęta pełzające i dzikie zwierzęta według ich rodzajów! I stało się tak: (25) Bóg uczynił różne rodzaje dzikich zwierząt, bydła i wszelkich zwierząt pełzających po ziemi. I widział Bóg, że były dobre. (...)

Księga Rodzaju 1:26-30

(26) A wreszcie rzekł Bóg: Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam. Niech panuje nad rybami morskimi, nad ptactwem podniebnym, nad bydłem, nad ziemią i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi!

(27) Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę.

(28) Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad ptactwem podniebnym, nad rybami morskimi i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi.

(29) I rzekł Bóg: Oto wam daję wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie: dla was będą one pokarmem. ⁽³⁰⁾ A dla wszelkiego zwierzęcia polnego i dla wszelkiego ptactwa podniebnego, i dla wszystkiego, co się porusza po ziemi i ma w sobie pierwsiastek życia, będzie pokarmem wszelka trawa zielona. I tak się stało.

Księga Rodzaju 1:31

(...)

(31) A Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było bardzo dobre. I tak upłynął wieczór i poranek - dzień szósty.

Obserwacje z Księgi Rodzaju (1/3)

1. Bóg uczynił człowieka na swój obraz, podobnego do siebie.
2. Celem jest aby człowiek panował nad stworzeniem . Nad ziemią, rybami ptactwem bydłem, i wszystkimi zwierzętami.
3. Bóg stworzył człowieka (*liczba pojedyncza*) na swój obraz, jako **mężczyznę** i **kobietę**.
4. Bóg błogosławił ludziom, mówiąc do nich: Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście ...
 - zaludnili ziemię,
 - uczynili ją sobie poddaną ,
 - abyście panowali nad stworzeniem.

Obserwacje z Księgi Rodzaju (2/3)

5. Bóg dał ludziom do jedzenia wszelką roślinę przynoszącą ziarna i owoce mające nasienie aby były dla ludzi pokarmem.
6. Do jedzenia dla zwierzaków Bóg przewidział wszelką trawę zieloną.
7. Szóstego dnia (pewnie to był piątek) Bóg był bardzo zapracowany bo najpierw stworzył zwierzaki, a potem ludzi.
8. Wszystko co Bóg uczynił było bardzo dobre. (czy może być bardzo dobre?)

Księga Rodzaju 2

(4) Oto są dzieje początków po stworzeniu nieba i ziemi. Gdy Pan Bóg uczynił ziemię i niebo, (5) (...) - (7) ulepił człowieka z prochu ziemi i tchnął w jego nozdrza tchnienie życia, wskutek czego stał się człowiek istotą żywą. (8) A zasadziwszy ogród w Edenie na wschodzie, Pan Bóg umieścił tam człowieka, którego ulepił. (9) Na rozkaz Pana Boga wyrosły z gleby wszelkie drzewa miłe z wyglądu i smaczny owoc rodzące oraz drzewo życia w środku tego ogrodu i drzewo poznania dobra i zła. (10) Z Edenu zaś wypływała rzeka, aby nawadniać ów ogród, i stamtąd się rozdzielała, dając początek czterem rzekom. (11) (...)

(15) Pan Bóg wziął zatem człowieka i umieścił go w ogrodzie Eden, aby **uprawiał** go i **doglądał**.

Księga Rodzaju 2

(16) A tak przykazał Pan Bóg człowiekowi: Z wszelkiego drzewa tego ogrodu możesz spożywać do woli, (17) ale z drzewa poznania dobra i zła nie wolno ci jeść, bo gdy z niego spożyjesz, niechybnie umrzesz. (18) Potem Pan Bóg rzekł: Nie jest dobrze, żeby mężczyzna był sam; uczynię mu zatem odpowiednią dla niego pomoc. (19) (...) Wtedy to Pan sprawił, że mężczyzna pogrążył się w głębokim śnie, i gdy spał, wyjął jedno z jego żeber, a miejsce to wypełnił ciałem. (22) Po czym Pan Bóg z żebra (z boku), które wyjął z mężczyzny, zbudował niewiastę. A gdy ją przyprowadził do mężczyzny, (23) mężczyzna powiedział: Ta dopiero jest kością z moich kości i ciałem z mego ciała! Ta będzie się zwała niewiastą, bo ta z mężczyzny została wzięta. (24) Dlatego to mężczyzna opuszcza ojca swego i matkę swoją i łączy się ze swą żoną tak ściśle, że stają się jednym ciałem.

(25) Chociaż mężczyzna i jego żona byli nadzy, nie odczuwali wobec siebie wstydu.

Obserwacje z Księgi Rodzaju (3/3)

9. Gdy Pan Bóg uczynił ziemię i niebo, to ulepił człowieka z prochu ziemi
10. Bóg tchnął w nozdrza człowieka tchnienie życia () wskutek czego stał się człowiek istotą żywą.
11. Bóg umieścił człowieka w ogrodzie Eden aby go uprawiał i doglądał.
12. Człowiek mógł jeść owoce z drzewa życia (rosło w środku ogrodu).
13. Gdy człowiek był sam dzieło nie było jeszcze skończone – stąd operacja wydzielenia Ewy i dopełnienia Adama.
14. Bliskość mężczyzny i niewiasty jest wartością.
15. W Edenie mężczyzna i kobieta nie znali wstydu.
(**Wstyd** to reakcja emocjonalna na ukazanie się w prawdzie).

Teistyczny model istoty troistej

***A sam Bóg pokoju
niech was w pełni uświęci,
a cały wasz ⁽¹⁾ duch, ⁽²⁾ dusza i ⁽³⁾ ciało
niech będą zachowane bez zarzutu
na przyjście naszego Pana
Jezusa Chrystusa.***

(1Tes 5:23 UBG)

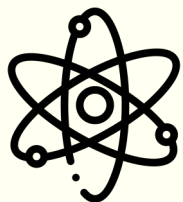
Nieba

Stworzył

Bóg

Ziemia

Stworzył

Duchy

Duch

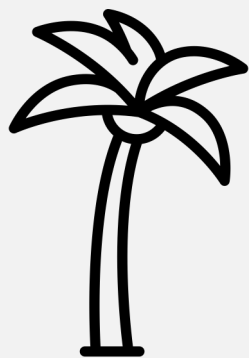

Niebo

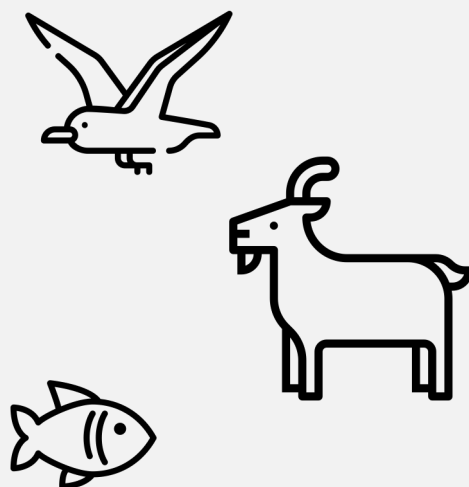
Ziemia

Bóg

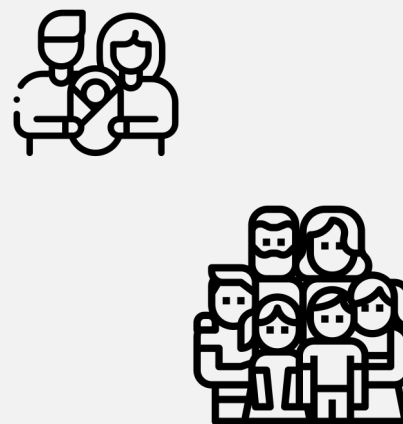
Rośliny

Zwierzęta

Ludzie

Stworzył

Stworzył

Stworzył

Duchy

Duch

Niebo

Ziemia

Bóg

Roślina

ciało

Zwierzak

dusza

ciało

Człowiek

duch

dusza

ciało

Duch Święty

Duchy

Duch

Stworzył

Stworzył

Stworzył

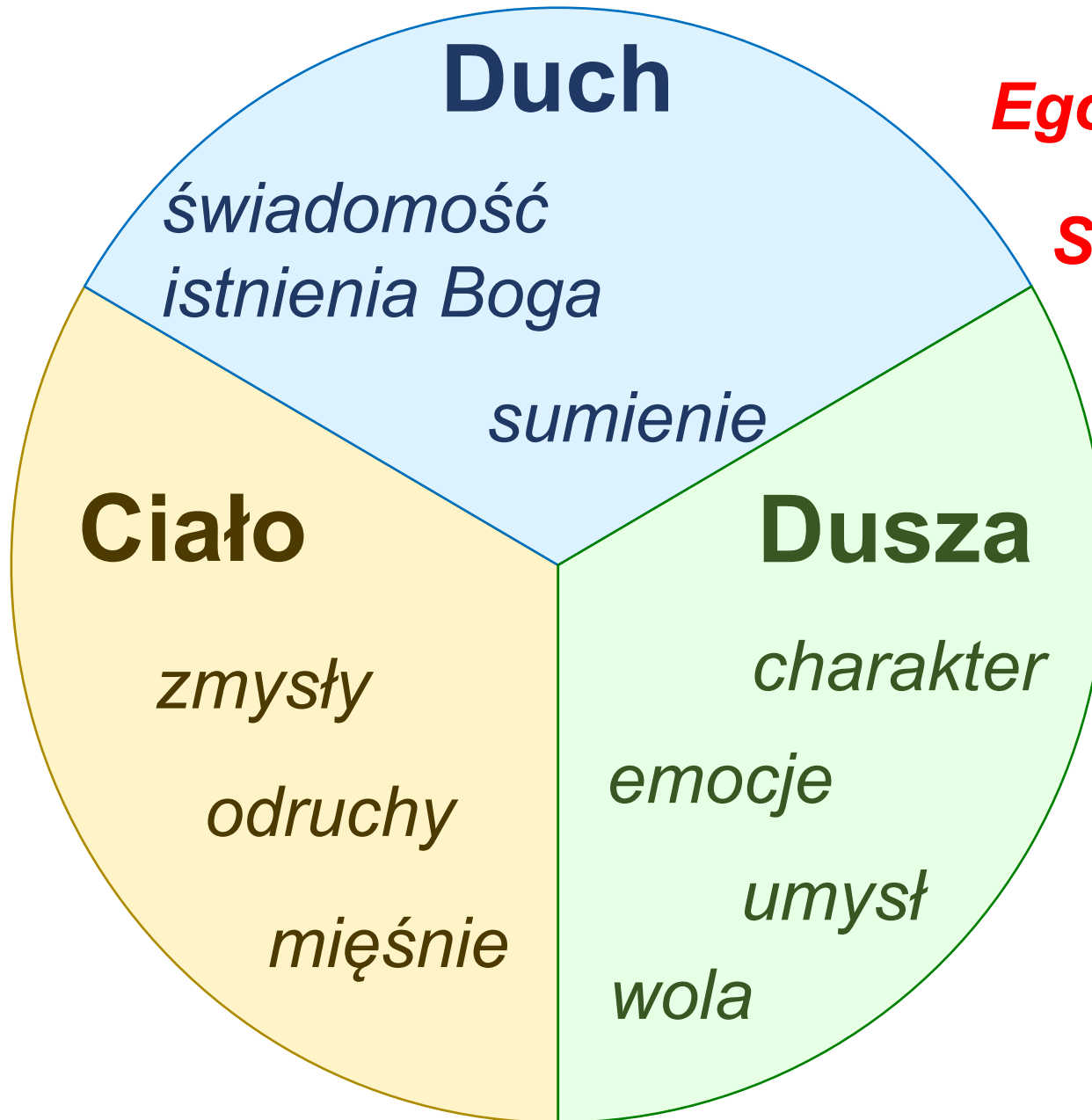
Człowiek - istota trójjedyna

Fajny film na YT

Duch Dusza i Ciało(całość) - Adrew Wommack

Ego

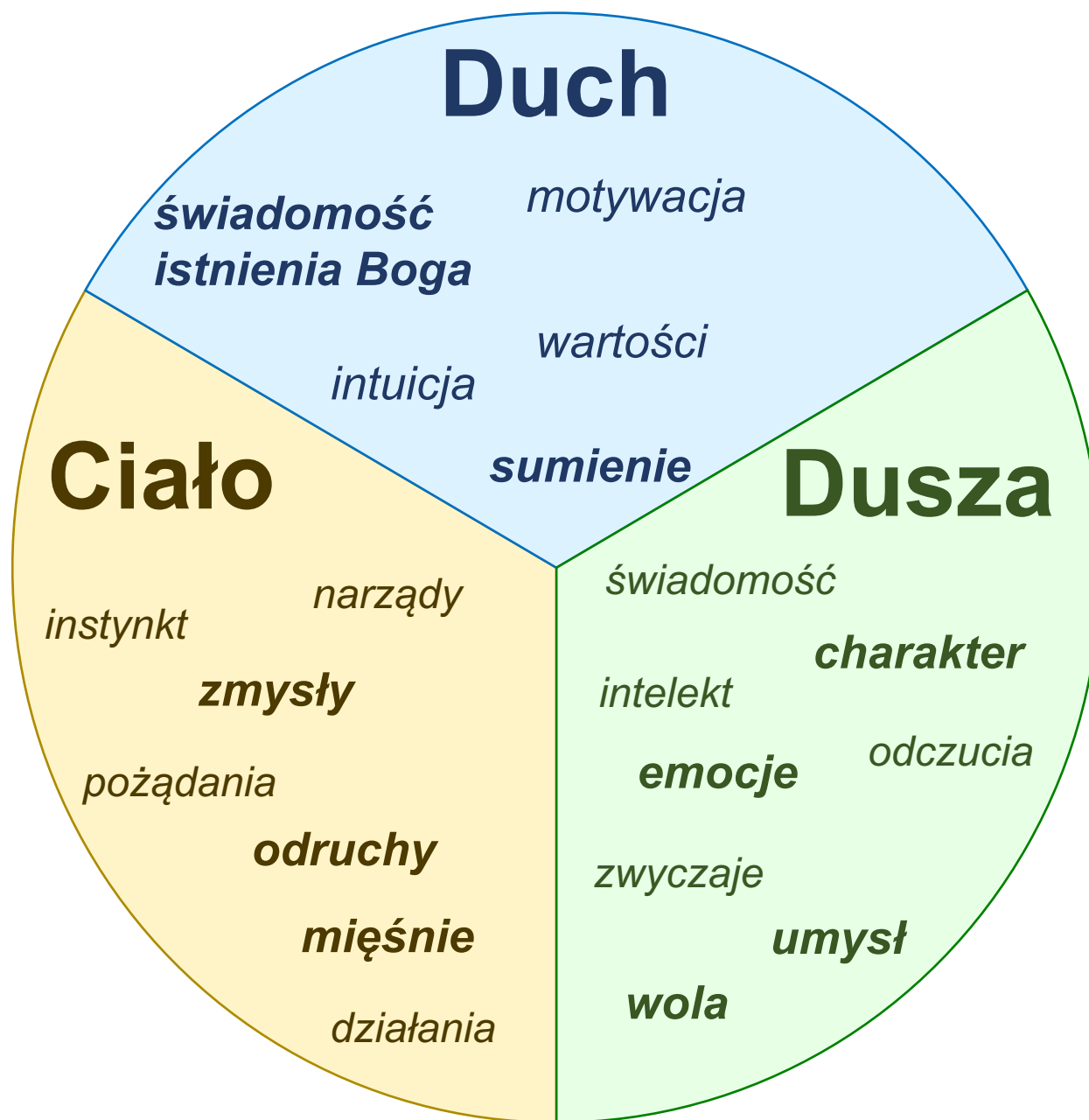
Serce?

- Ciało
 - zmysły
 - mięśnie
 - odruchy
- Dusza
 - umysł
 - wola
 - charakter
 - emocje
- Duch
 - sumienie
 - świadomość istnienia Boga

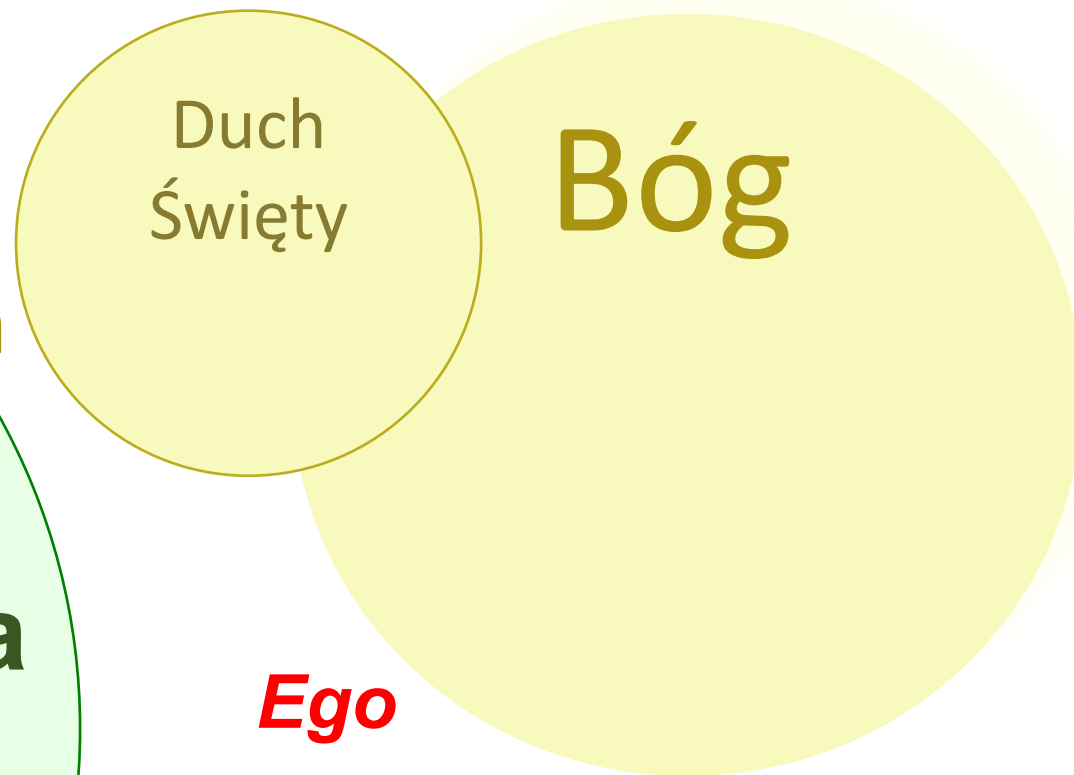
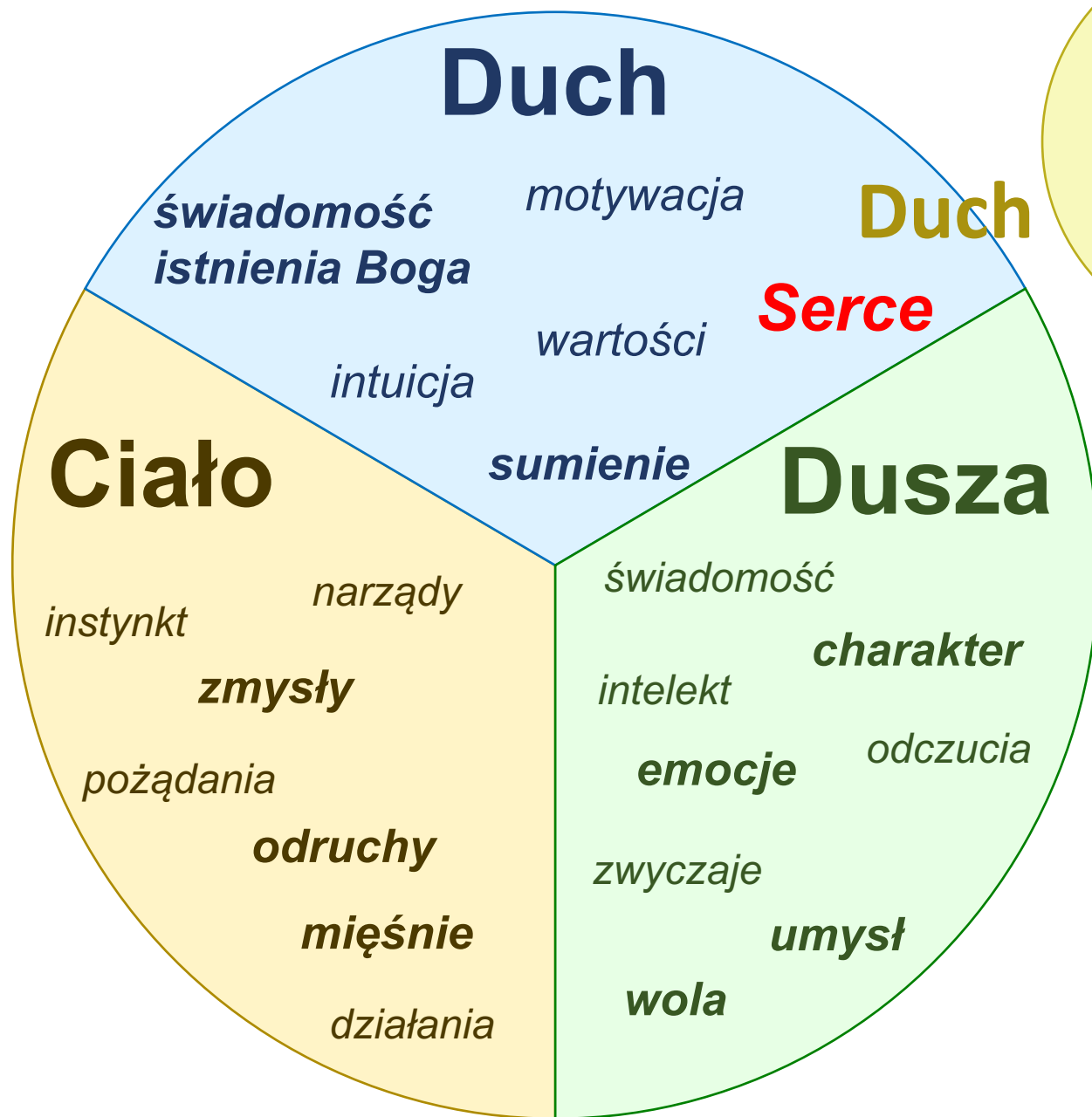
Po grzechu Ego (samoświadomość) się rozwija w duszy zastępując ducha zgniecionego

Zadanie dla wierzących

- Ukryżżować EGO
- Inspiracje przyjąć od Boga, to wystarczy
- → duch wypisuje na nowo prawo w sercu

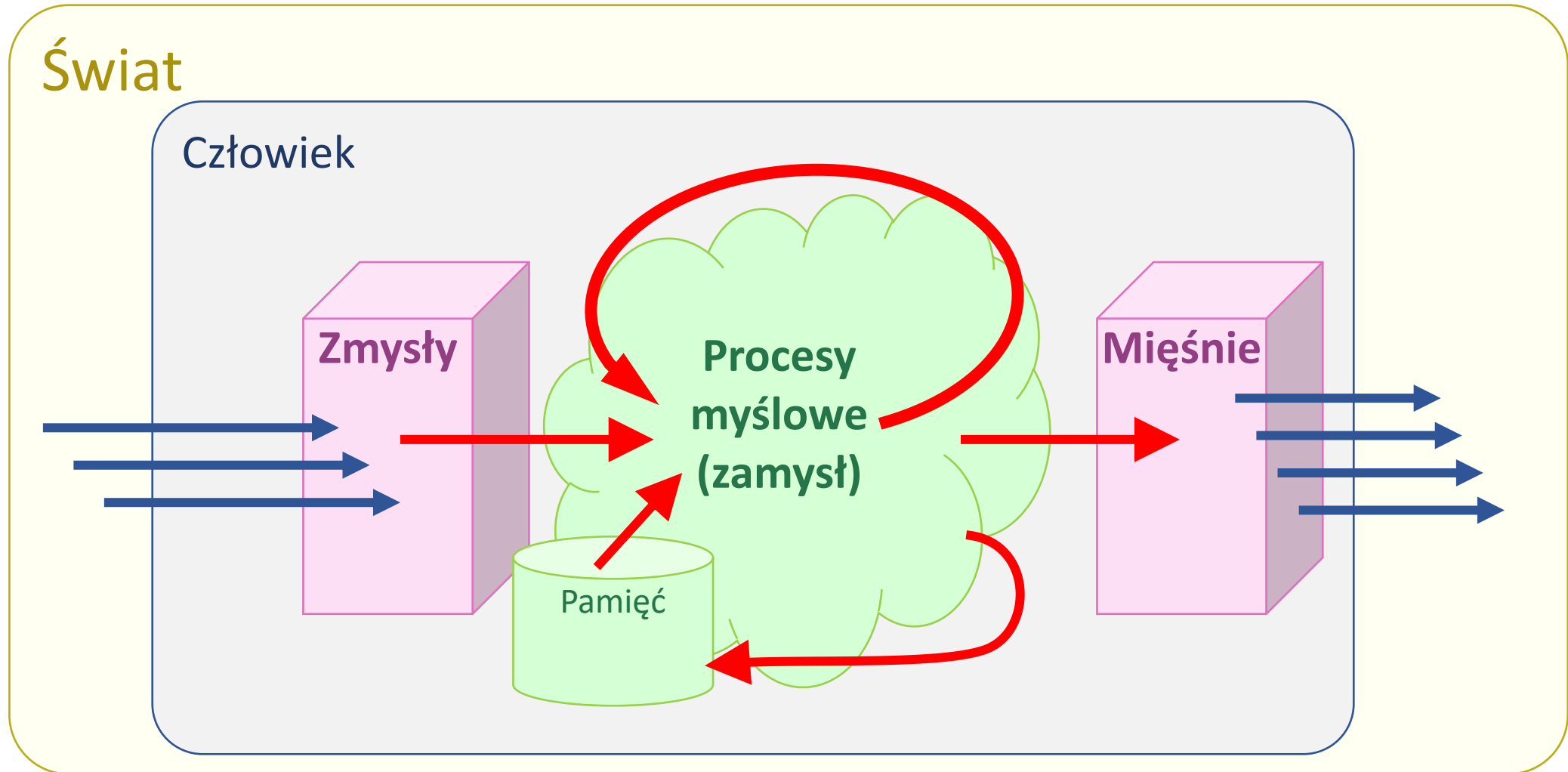

- Ciało
 - zmysły
 - mięśnie
 - odruchy
 - działania
 - narządy, organy, członki ?
 - instynkt - ?
 - namiętności - ?
 - pożądania - ?
 - podniety -?
- Dusza
 - umysł
 - wola
 - charakter
 - emocje
 - odczucia
 - świadomość istnienia
 - intelekt, doświadczenie, wiedza, zdolność przetwarzania informacji
 - przyzwyczajenia, nawyki
 - zwyczaje i sfera kultury
- Duch
 - sumienie
 - świadomość istnienia Boga
 - Intuicja
 - system wartości
 - motywacja

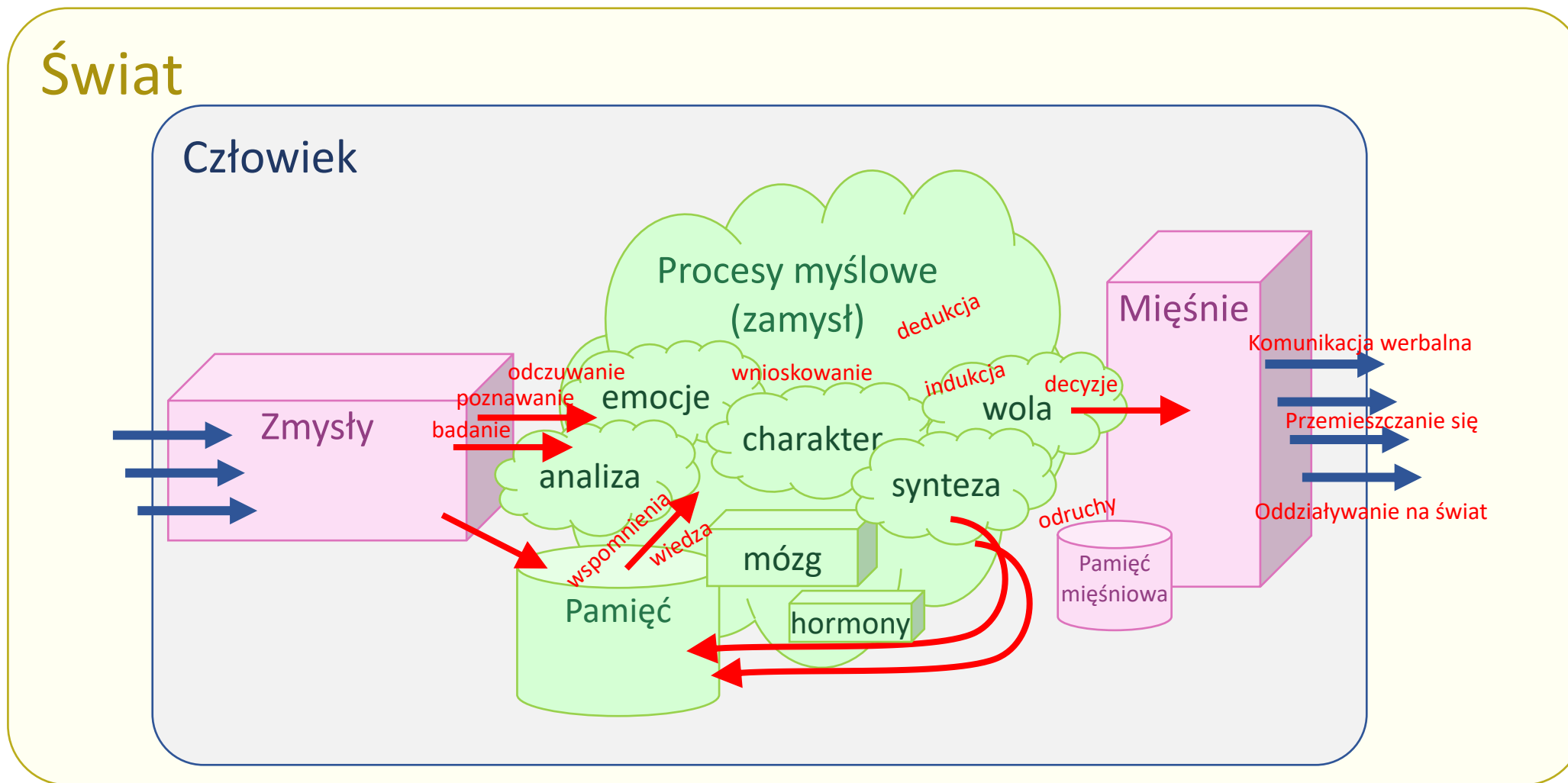

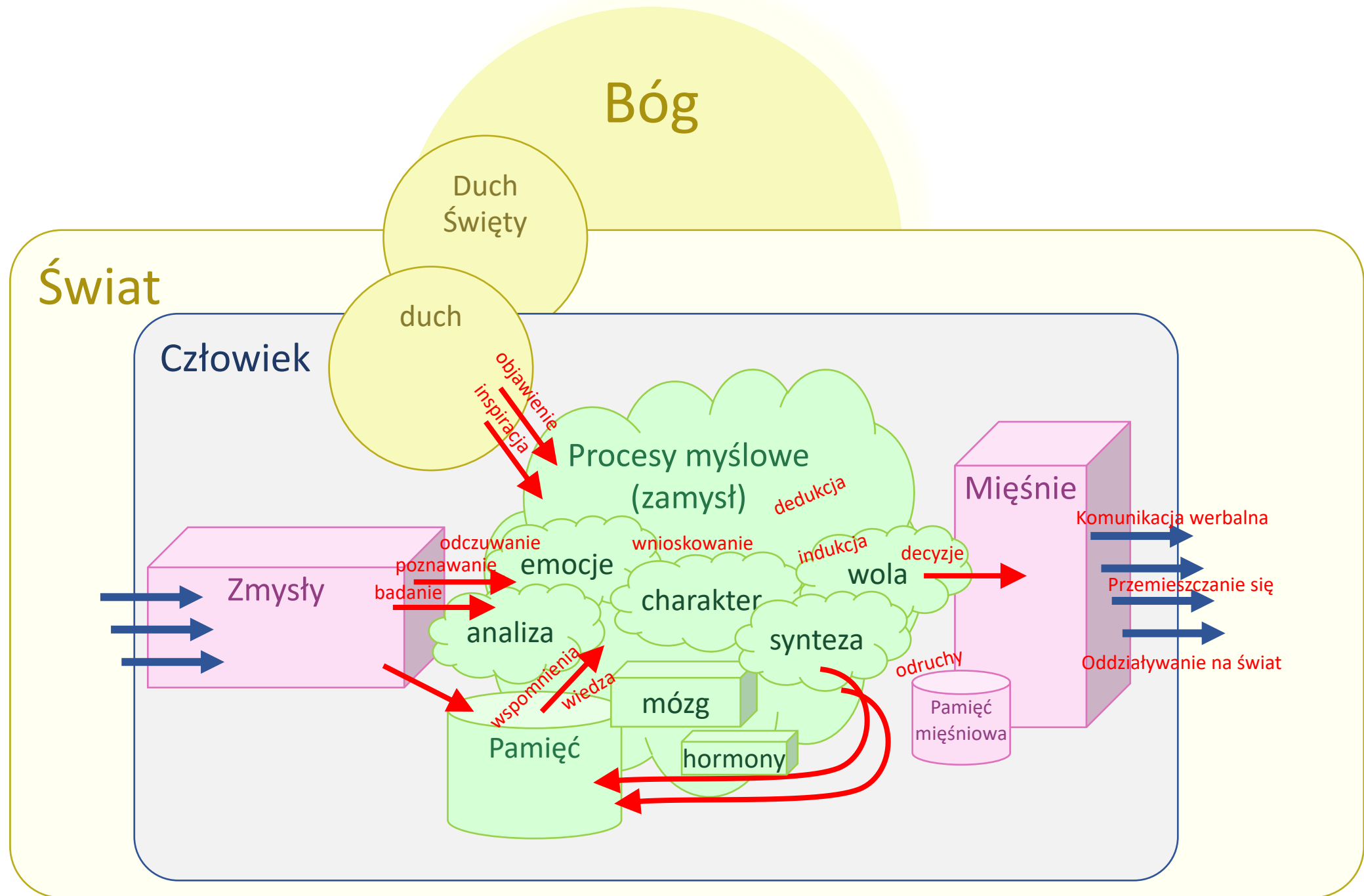
Model informacyjny

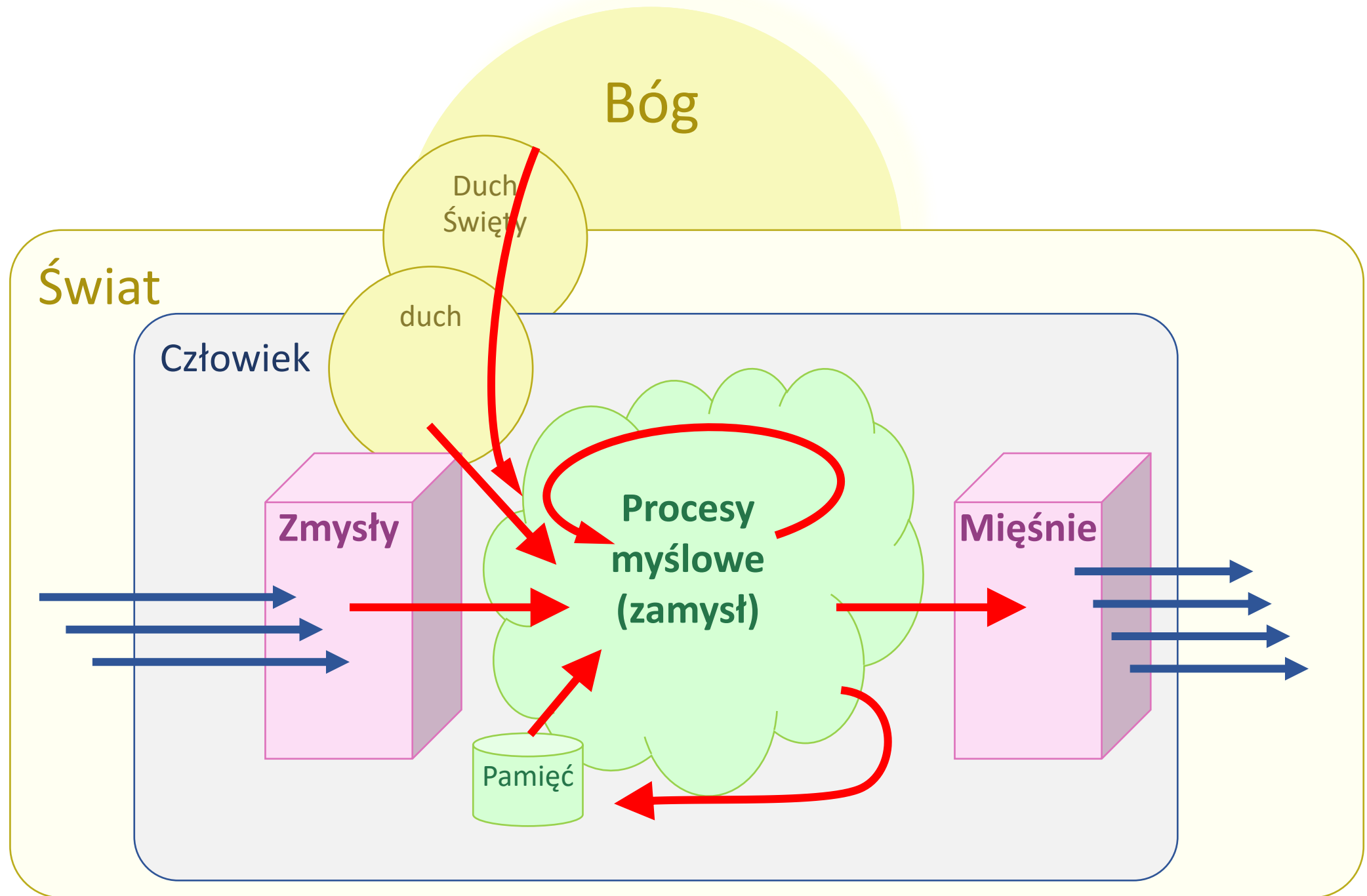
Bardzo uproszczony model przepływu informacji przez człowieka

Model przepływu informacji przez człowieka

Wnioski - Stworzony na podobieństwo

1. Bóg jest duchem a człowiek nie ale mieli się komunikować.
2. Osobowość – Bóg jest osobą, człowiek też.
3. Wchodzenie w związki, tworzenie społeczności
4. Kreatywność

Soteriologia - nauka o zbawieniu

Upadek człowieka

Upadek, czytamy z Księgi Rodzaju, rozdział 3

(6) Wtedy niewiasta (...) zerwała (...) owoc, skosztowała i dała swemu mężowi, który był z nią, a on zjadł. (7) A wtedy (#1a) otworzyły się im obojgu oczy i (#1b) poznali, że są nady; (#3) spleli więc gałązki figowe i zrobili sobie przepaski.

(8) Gdy zaś mężczyzna i jego żona (#3a) usłyszeli kroki Pana Boga przechadzającego się po ogrodzie w porze powiewu wiatru, (#3b) skryli się przed Panem Bogiem wśród drzew ogrodu.

(9) Pan Bóg zawołał na mężczyznę i zapytał go: Gdzie jesteś?

(10) On odpowiedział: Usłyszałem Twój głos w ogrodzie, przestraszyłem się, bo jestem nagi, i ukryłem się.

(11) Rzekł Bóg: Któż ci powiedział, że jesteś nagi? Czy może zjadłeś z drzewa, z którego ci zakazałem jeść?

(12) Mężczyzna odpowiedział: Niewiasta, (...) dała mi owoc (...) i zjadłem.

Konsekwencje upadku

(6) Wtedy niewiasta (...) zerwała (...) owoc, skosztowała i dała swemu mężowi, który był z nią, a on zjadł. (7) A wtedy (#1a) otworzyły się im obojgu oczy i (#1b) poznali, że są nady; (#3) spleli więc gałązki figowe i zrobili sobie przepaski.

(8) Gdy zaś mężczyzna i jego żona (#3a) usłyszeli kroki Pana Boga przechadzającego się po ogrodzie w porze powiewu wiatru, (#3b) skryli się przed Panem Bogiem wśród drzew ogrodu.

(9) Pan Bóg zawołał na mężczyznę i zapytał go: Gdzie jesteś?

(10) On odpowiedział: Usłyszałem Twój głos w ogrodzie, przestraszyłem się, bo jestem nagi, i ukryłem się.

(11) Rzekł Bóg: Któż ci powiedział, że jesteś nagi? Czy może zjadłeś z drzewa, z którego ci zakazałem jeść?

(12) Mężczyzna odpowiedział: Niewiasta, (...) dała mi owoc (...) i zjadłem.

Pierwsze konsekwencje upadku

1. otworzyły się im obojgu oczy,
2. poznali, że są nadzy,
3. spleli więc gałązki figowe i zrobili sobie przepaski,
4. gdy usłyszeli kroki Pana Boga (...) skryli się wśród drzew ogrodu.

Konsekwencje upadku dla mężczyzn

1. Przeklęta niech będzie ziemia z twego powodu
2. W trudzie będziesz zdobywał z niej pożywienie po wszystkie dni twego życia
3. Ziemia będzie mu rodziła cierń i oset, a przecież pokarmem twym są płody roli;
4. W pocie oblicza swego będzie musiał zdobywać pożywienie,
5. Wrócisz do ziemi, z której zostałeś wzięty; bo prochem jesteś i w proch się obrócisz!

Wstawka:
Mowa o krzyżu

Nowe stworzenie

Bóg umarłych ożywia

(1) I wy [Efezjanie] byliście **umarłymi** na skutek waszych występków i grzechów, (2) w których żyliście niegdyś według doczesnego sposobu tego świata, według sposobu Władcy mocarstwa powietrza, to jest ducha, który działa teraz w synach buntu. (3) Pośród nich także my wszyscy niegdyś postępowaliśmy według żądz naszego ciała, spełniając zachcianki ciała i myśli zdołanych. I byliśmy potomstwem z natury zasługującym na gniew, jak i wszyscy inni.

(4) A Bóg, będąc bogaty w miłosierdzie, przez wielką swą miłość, jaką nas umiłował, (5) i to nas, **umarłych** na skutek występków, razem z Chrystusem **przywrócił do życia** - łaską bowiem jesteście zbawieni - (6) razem też **wskrzesił** i razem **posadził na wyżynach niebieskich** - w Chrystusie Jezusie, (7) aby w nadchodzących wiekach przeogromne bogactwo swej łaski okazać przez dobroć względem nas, w Chrystusie Jezusie.

(Ef 2:1-7 bt)

Bóg pieczętuje Duchem Świętym

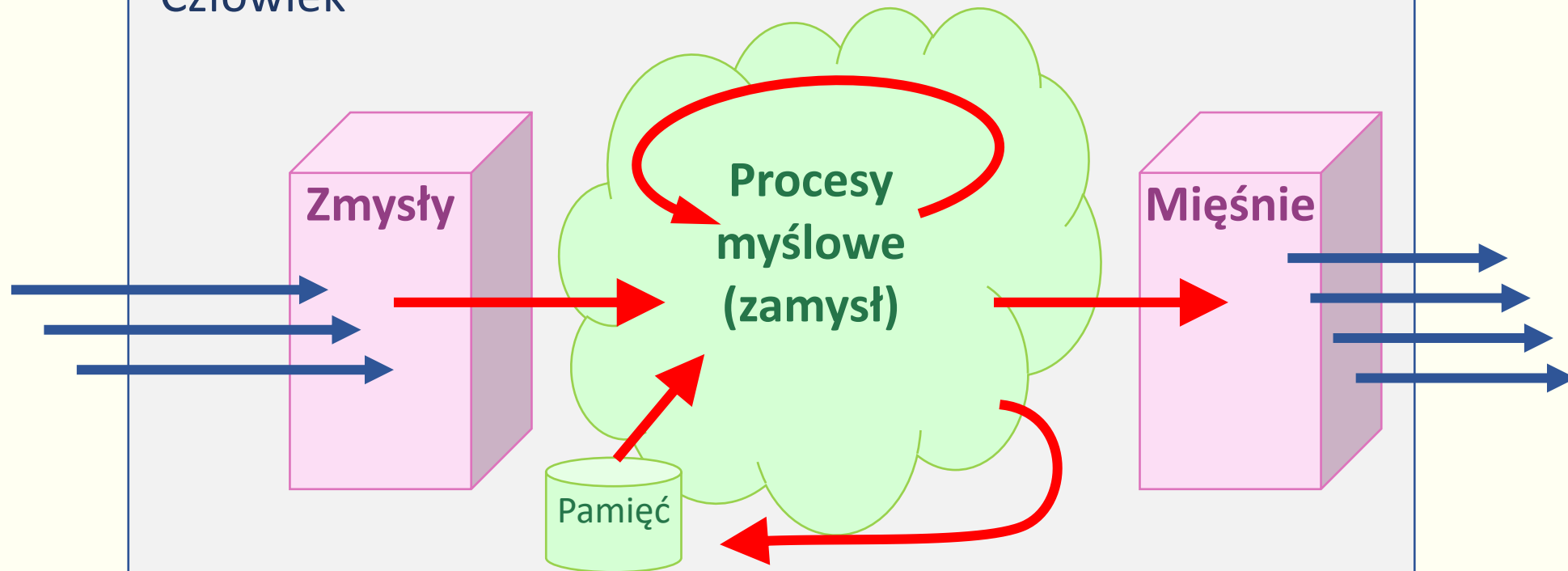
*W Nim [Chrystusie] i wy położyliście nadzieję, kiedy usłyszeliście słowo prawdy, ewangelię waszego zbawienia, w nim też, gdy uwierzyliście, zostaliście **zapieczętowani** obiecany Duchem **Świętym**, który jest zadatkiem naszego dziedzictwa, aż nastąpi odkupienie nabytej własności, dla uwielbienia jego chwały.*

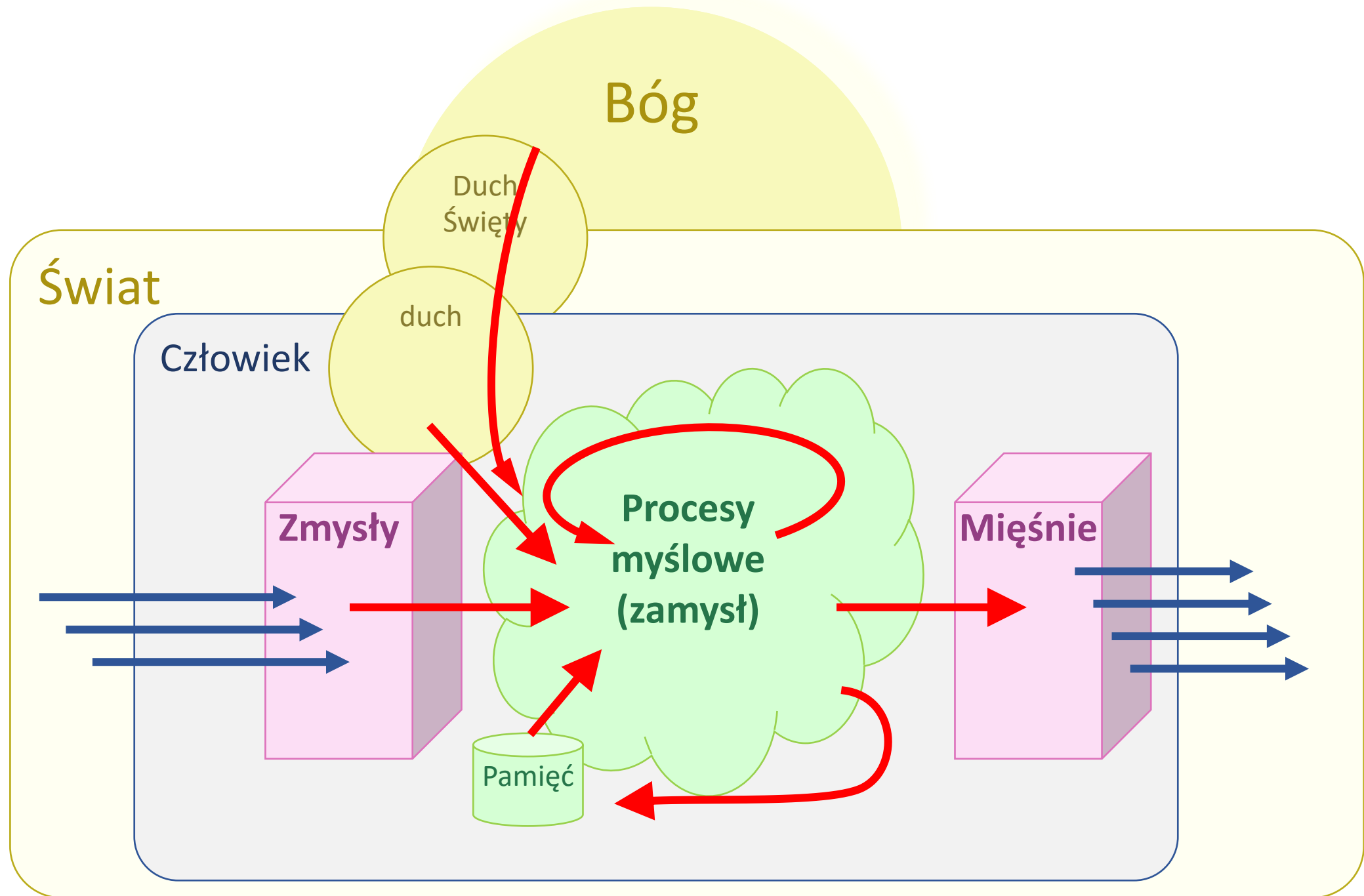
Ef 1:13n

Bóg

Świat

Człowiek

Stany człowieka wg. św. Pawła

O różnych ludziach, wg św. Pawła (1Kor2:10nn)

(...) Nam (kościółowi) natomiast Bóg przez swojego Ducha [objawił przyszłość]; Duch bowiem bada wszystko i głębokości Boga. ⁽¹¹⁾ Bo któż z ludzi zna to, co ludzkie, jak tylko duch ludzki w nim? Tak i to, co z Boga, nikt nie zna, jak tylko Duch Boga.

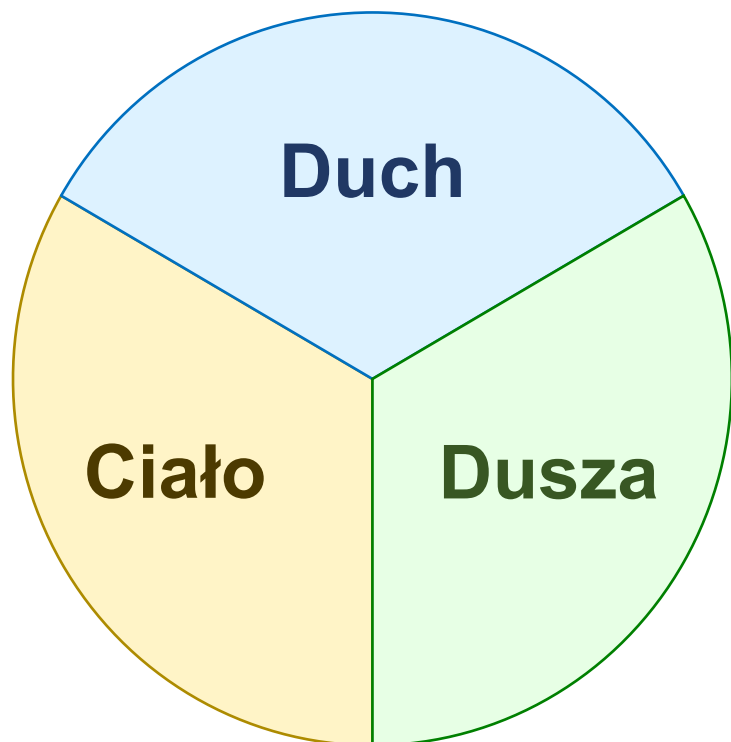
⁽¹²⁾ Ale my nie przyjęliśmy ducha świata, lecz Ducha, który jest z Boga, abyśmy znali to wszystko, co zostało nam darowane przez Boga; ⁽¹³⁾ o których też mówimy, nie w słowach nauczanych przez ludzką mądrość, lecz w słowach nauczanych przez Ducha Świętego, i to, co duchowe z duchowymi łączymy. ⁽¹⁴⁾ Jednak zmysłowy człowiek nie przyjmuje tych rzeczy, które są z Ducha Bożego; albowiem są dla niego głupotą i nie może ich poznać, ponieważ duchowo są rozsądzone. ⁽¹⁵⁾ Ale duchowy człowiek wprawdzie rozsądza to wszystko, lecz sam przez nikogo nie jest rozsądzany. ⁽¹⁶⁾ Kto bowiem poznał myśl Pana, kto Go pouczy?

Ale my mamy myśl Chrystusa. ^(3:1) A ja, bracia, nie mogłem do was mówić jako do duchowych, ale jako do cielesnych, i jako do niemowląt w Chrystusie. ⁽²⁾ Mleko dałem wam pić, a nie pokarm stały, bo jeszcze nie mogliście go przyjąć; a i teraz jeszcze nie możecie, ⁽³⁾ Jeszcze jesteście cieleśni. Skoro bowiem między wami jest zazdrość i spory, i podziały, to czyż nie jesteście cieleśni i czy nie postępujecie po ludzku?

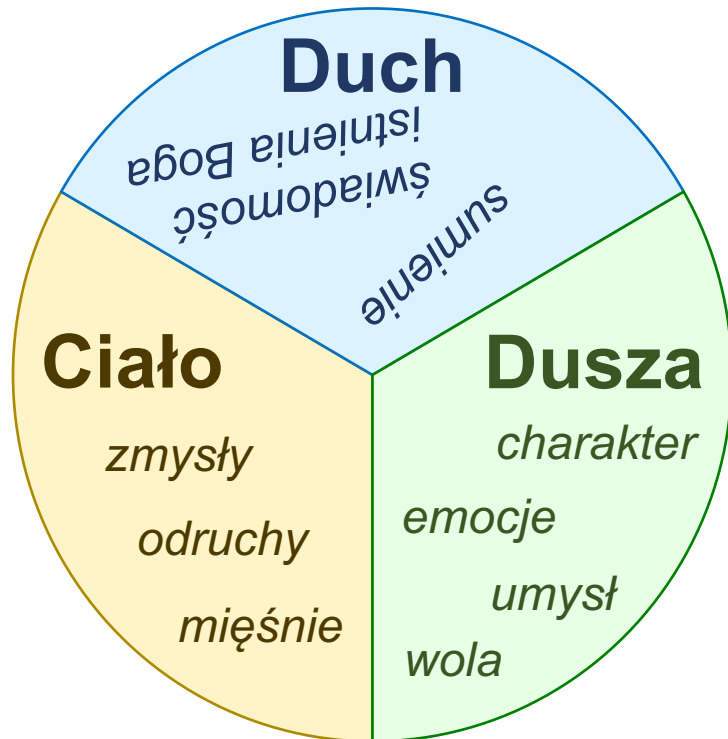
Stany człowieka wg. św. Pawła

- Człowiek zmysłowy
ψυχικός ἄνθρωπος, psychikos anthrōpo
- Człowiek duchowy
πνευματικοί, pneumatikōis
- Człowiek cielesny
σαρκικοί, sarkikōis

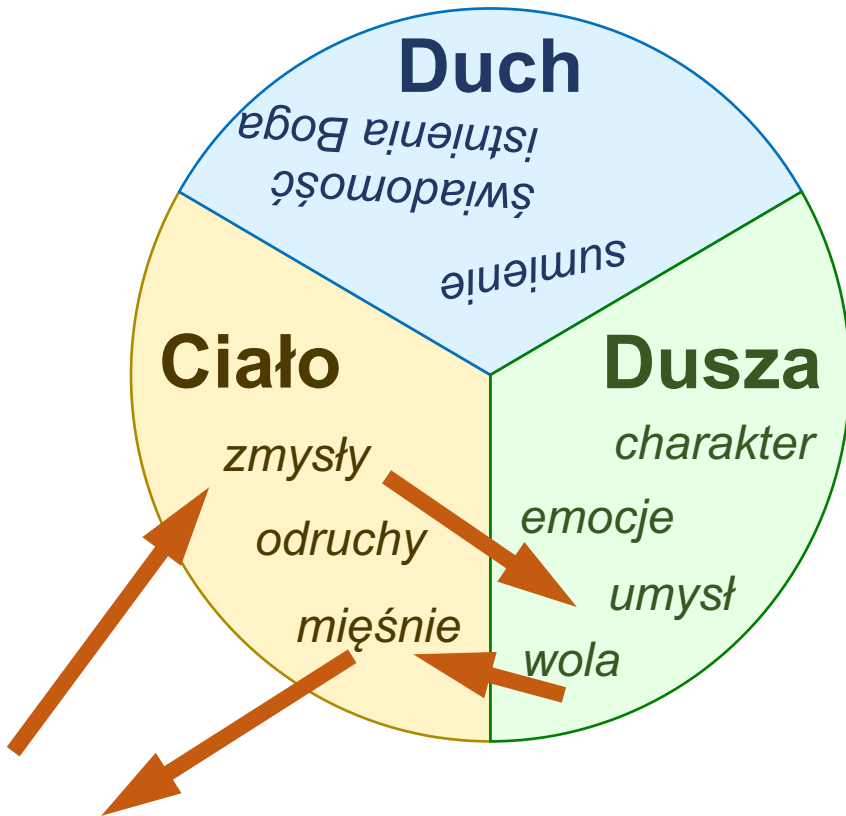
Człowiek jest istotą trójjedyną

Człowiek naturalny, zmysłowy

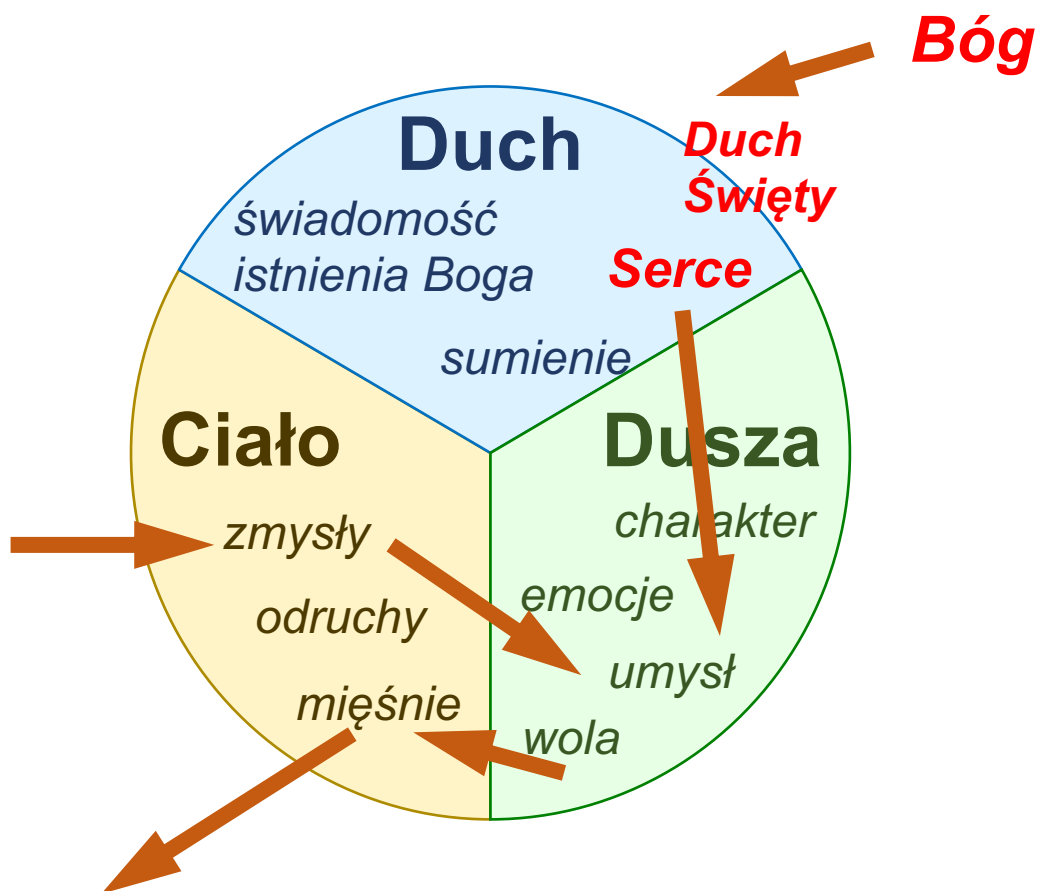

Świat i człowiek zmysłowy

1. Obserwacja - zmysły do umysłu
2. W rozumie
 - Zamyślenie, przetwarzanie, wnioskowanie
 - Podejmowanie decyzji
3. Z woli do mięśni
4. Działanie

Dwa źródła poznania człowieka nowonarodzonego

1. Obserwacja - zmysły do umysłu
2. Duch święty inspiruje, objawia
3. W rozumie
 - Zamysł, przetwarzanie, wnioskowanie
 - Podejmowanie decyzji
4. Z woli do mięśni
5. Działanie

Boski plan odnowienia dla
człowieka

Zrobić schemat!!!

- Życie płodowe
 - Narodziny
 - Dzieciństwo
 - Młodość
 - Dojrzałość
 - Starość
 - Śmierć
- Narodziny w ciele
 - Rozpoznanie Mesjasza i Nowe Narodzenie
 - Decyzja o oddaniu się Bogu
 - Dojrzałość
 - Rozliczenie i dopasowanie do nowej rzeczywistości, do swojego dziedzictwa
 - Nowa rzeczywistość i życie w niej.